

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Wijziging van het Besluit houders van dieren in verband met het verbod op het houden van katten met vouworen en naaktkatten

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Een verbod op het houden van katten met vouworen heeft betrekking op alle (potentiële) houders, dit betekent dat ook handelaren van deze dieren door het verbod geraakt worden. Het is al verboden om met deze katten te fokken, dus zij worden niet extra geraakt door het verbod.

Ook raskattenverenigingen die shows/keuringen organiseren waar katten met vouworen toegelaten worden en stamboomhouders voor katten met vouworen en naaktkatten zijn belanghebbend.

Daarnaast zijn verschillende instanties die toezicht houden op de naleving van de regels over het houden van dieren en, indien nodig, handhavend optreden betrokken, te weten: de NVWA, RVO, LID, Politie en het OM. Wanneer katten met vouworen of naaktkatten in beslag of in bewaring worden genomen, zijn ook de opslaghouders belanghebbend.

Dierenwelzijnsorganisaties zoals de Dierenbescherming, Stichting DierenLot, Dier&Recht, Dierencoalitie, Sophia Vereeniging, en Caring Vets behartigen belangen van de dieren en zijn daarmee indirect belanghebbenden.

De veterinaire zorg voor katten met vouworen en naaktkatten ligt bij dierenartsen, zij worden dan ook als indirect belanghebbende beschouwd, net als hun koepelorganisaties (KNMvD en CPD).

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

De eerder genoemde stakeholders beschikken over relevante kennis en ervaring met betrekking tot dit vraagstuk. Daarnaast beschikt het Expertisecentrum Genetica Diergeneeskunde, Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht over specialistische kennis met betrekking tot de erfelijke aandoeningen die deze katten hebben.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Het ontwerpbesluit is in nauwe samenwerking met de toezichthoudende instanties (NVWA, RVO, LID, Politie en OM) opgesteld. De brancheorganisaties en dierenwelzijnsorganisaties zijn periodiek geïnformeerd over de voortgang.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

In Nederland worden gezelschapsdieren gehouden die lijden onder hun uiterlijke kenmerken. Een voorbeeld van zo'n gezelschapsdier is de kat met voorwaarts neerhangende oren (i.e. vouworen). Deze katten hebben een genmutatie die niet alleen de gewenste afwijking van de ontwikkeling van het kraakbeen in de toppen van de oorschelpen tot gevolg heeft, maar ook zorgt voor progressieve bot- en kraakbeenwoekeringen in de extremiteiten (poten, oren, staart) waardoor deze gewrichten en wervels dik en stijf worden. De aangedane katten zullen door pijn van de artrose mank en stijf gaan lopen en minder of niet willen springen, of zelfs verlammingen krijgen. Er is geen genezende behandeling voor deze aandoening, alleen de pijn die het gevolg is van artrose kan onderdrukt worden. Een ander schadelijk uiterlijk kenmerk bij katten is het ontbreken van (functionele) vacht, snor- en tastharen. Deze zogenoemde naaktkatten hebben hierdoor een grotere kans op gezondheidsproblemen en zijn zintuiglijk beperkt. Bovendien is de integriteit van naaktkatten aangetast vanwege het ontbreken van de functionele beharing. Het fokken met katten met vouworen en naaktkatten is daarom verboden in Nederland. Desondanks zijn er nog steeds mensen die deze dieren verhandelen en (willen) bezitten.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Er is vraag naar katten met vouworen en naaktkatten

- De katten hebben een voor de mens aantrekkelijk uiterlijk .
- De katten hebben een opvallend uiterlijk dat het goed doet op (social) media.
- Het is niet verboden om deze katten te houden of te kopen.
- Kopers zijn zich niet bewust van de gezondheidsproblemen.

Er is aanbod van katten met vouworen en naaktkatten

- De katten kunnen legaal uit het buitenland geïmporteerd worden (waar geen fokverbod geldt).
- Het is niet verboden om deze katten te verhandelen.
- Het verbod om in Nederland deze katten te fokken wordt bewust of onbewust overtreden.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Het is niet bekend hoeveel katten met vouworen en naaktkatten er momenteel in Nederland worden gehouden, omdat registratie ontbreekt. Naar schatting zijn dit er enkele duizenden.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Op dit moment wordt er vooral ingezet op handhavingscommunicatie over het verantwoord fokken van dieren, zowel algemeen als gericht.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De rijksoverheid heeft bescherming van dierenwelzijn als taak. Het huidige verbod op het fokken met deze katten heeft onvoldoende (snel) verandering teweeggebracht: er worden nog veel van deze katten aangeboden, bijvoorbeeld op online handelsplaatsen.

Het is al sinds 2014 verboden om op een wijze te fokken waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld (artikel 3.4 Besluit houders van dieren). Sinds 2019 is er vanuit de Rijksoverheid specifiek gecommuniceerd over het fokken met katten met vouworen. In 2021 is er ook gericht gecommuniceerd met aanbieders van deze katten. Sinds 1 april 2024 staat er op de website van de NVWA aangegeven dat het verboden is om katten zonder vacht en snor- en tasharen te fokken. Dit heeft niet geleid tot het stoppen van de handel in deze katten. De verwachting is dat het beleid met de tijd niet effectiever zal worden.

Minder ingrijpende maatregelen (zoals een tentoonstellingsverbod of reclameverbod) zullen wel enig effect hebben op de vraag naar katten met vouworen en naaktkatten, maar een dergelijke cultuurverandering werkt niet voldoende snel. Het ernstige lijden van de dieren in de tussentijd is niet te rechtvaardigen.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel van de interventie is het laten verdwijnen van deze schadelijke kenmerken in de populatie katten in Nederland.

Het overkoepelende doel is het verminderen van welzijns- en gezondheidsproblemen bij gezelschapsdieren (door onjuiste fokkerij of handel), die louter ontstaan vanwege door de mens gewenste uiterlijke kenmerken.

Het uiteindelijke doel is om de aanwezigheid van gezelschapsdieren die lijden onder hun uiterlijk in Nederland volledig uit te bannen.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\) en brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

SDG 15 Dieren op land

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

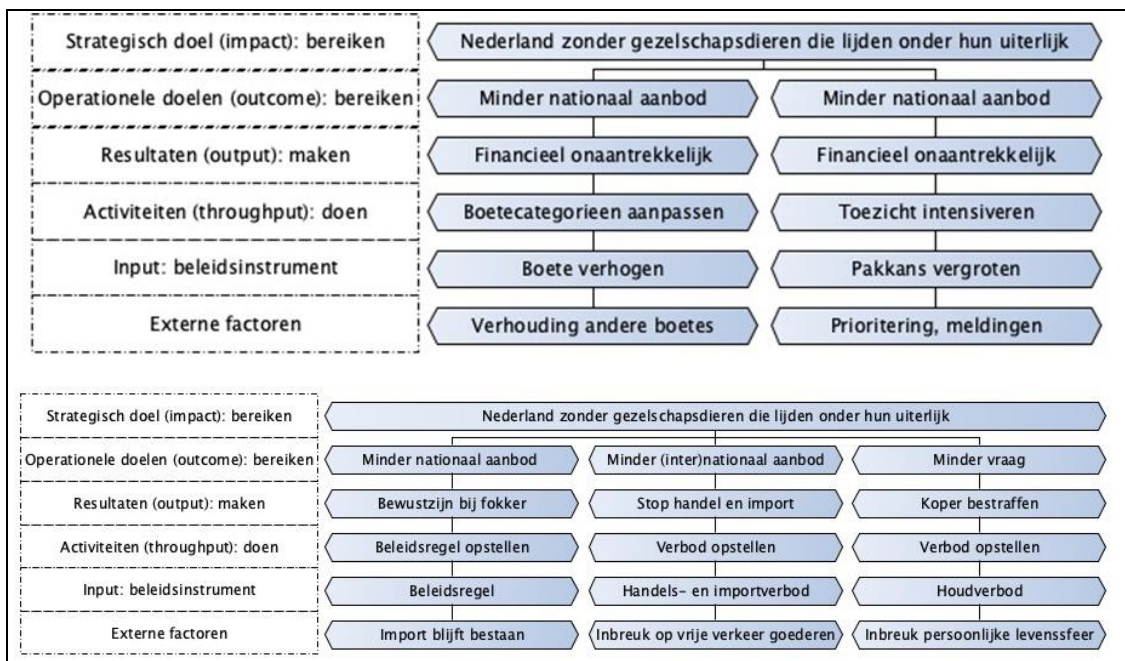
- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het beïnvloeden van de vraag en aanbod kansrijke aangrijpingspunten voor beleid.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De kansrijke beleidsopties voor deze aangrijpingspunten zijn financieel en juridisch van aard, waarbij een houdverbod het meest doeltreffend, doelmatig en uitvoerbaar is.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Naar verwachting zal een houdverbod voor katten met vouworen en naaktkatten effectief en uitvoerbaar zijn. De verwachting is dat het houdverbod effectief is omdat de boete mensen afschrikt om een dergelijke kat aan te schaffen. Een houdverbod is uitvoerbaar omdat de constatering dat iemand een kat met vouworen of een naaktkat houdt voldoende is om een overtreding vast te stellen. Met een houdverbod kan ook de houder (i.e. koper) van de nakomelingen uit een verboden kruising aansprakelijk gesteld worden, waardoor naar verwachting de vraag naar deze katten daalt. Een houdverbod geeft een sterk signaal af, waardoor mensen ook minder geneigd zijn een dergelijk dier te fokken of te verhandelen.

b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

- Regeldruktoets
- Uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets (UHT) door Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Politie en een toets op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid (HUF) door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Ook zal de AMvB worden genotificeerd bij de Europese Commissie en ter advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is om middels een algemene maatregel van bestuur (grondslag: artikel 2.2, tiende lid van de wet dieren) het houden van katten met vouworen en naaktkatten te verbieden. Het verbod zal een overgangsregeling kennen voor katten die op het moment van inwerkingtreding al gehouden worden. Vanwege het al geldende verbod op het fokken van katten met vouworen en naaktkatten, is het niet nodig om een uitzondering op te nemen voor katten die nog niet zijn geboren.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Doeltreffendheid en doelmatigheid

Een houdverbod geeft een sterk signaal af, waardoor mensen naar verwachting minder geneigd zullen zijn een dergelijk dier te fokken of te verhandelen. Naar verwachting is een houdverbod doeltreffend, omdat de boete mensen afschrikt om een kat met vouworen of een naaktkat aan te schaffen. De doelmatigheid is matig, een verbod zal consumenten er naar verwachting van weerhouden om een kat met vouworen of een naaktkat aan te schaffen, maar wanneer ze dat tóch doen zullen de katten niet verdwijnen uit het omgevingsbeeld. Bovendien wordt met een bestuurlijke boete het welzijn van de individuele kat niet verbeterd.

Uitvoerbaarheid

Voor de handhaving op de Wet dieren en het Besluit houders van dieren zijn de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), Landelijke Inspectiedienst Dierenwelzijn (LID) en politie aangewezen. Deze partijen zullen gevraagd worden een uitvoerings- en handhavingstoets te doen. De exacte gevolgen voor deze partijen zullen afhankelijk zijn van een eventuele overgangsperiode, communicatie over / bekendheid met het verbod en naleefpercentage. De constatering dat iemand een kat met vouworen of een naaktkat houdt is voldoende om een overtreding vast te stellen. Handhaving zal plaatsvinden middels een Bestuurlijke Boete (i.v.m. grondslag artikel 2.2, tiende lid), de zaak kan eventueel in een specifiek geval worden voorgelegd aan het OM.

Brede maatschappelijke impact

Een houdverbod is een ingrijpende maatregel, omdat het de persoonlijke levenssfeer van de liefhebbers van deze katten raakt. Het basale plezier van mensen mag echter niet zwaarder wegen dan het permanente lijden van de betreffende huisdieren. Een deel van de maatschappij (diegenen die zich bewust zijn van de gezondheidsproblemen van de dieren en zich hierom bekommeren) zal blij zijn met een houdverbod.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Een aandachtspunt bij dit voorstel is dat herstel niet mogelijk is: een bestuurlijke boete draagt niet bij aan het beëindigen van het lijden van de katten die ondanks het verbod gehouden worden.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Uit de handhaving zal blijken of in lijn met het verbod wordt gehandeld. Over de jaren heen zullen er steeds minder katten met vouworen en naaktkatten in Nederland moeten voorkomen en uiteindelijk (na 15-20 jaar, de levensduur van een gezonde kat) helemaal niet meer aanwezig moeten zijn. Het aanbod van katten met vouworen en naaktkatten op (online) handelsplaatsen zal direct bij inwerkingtreding sterk moeten afnemen, waarbij enkel nog katten onder het overgangsrecht voor herplaatsing worden aangeboden. Een evaluatie zal 5 jaar na inwerkingtreding plaatsvinden.